

Oproeping betreffende de grauwe vliegenvanger. — Zooals bekend is geven de insekten-eters onder de vogels de onverteerbare resten der insekten (vleugels, dekschilden enz.) terug in de vorm van proppen. De grauwe vliegenvanger doet dit ook en meestal op de plaats, waarvan uit hij zijn jacht uitoefent. Het jachtgebied van deze weinig schuwe vogel is niet groot, zoodat met eenige moeite de proppen of ballen wel te vinden zijn. Het is uit de restanten der vleugels van de verslonden insekten nog uit te maken of deze vogels ook bijen eten.

Dr. Morgenthaler, assistent aan het landbouw laboratorium te Liebefeld heeft zich beschikbaar gesteld dit te onderzoeken. Vogelliefhebbers en bijenhouders worden hiermede uitgenoodigd de proppen of ballen van de vliegenvanger op te zenden aan:

Landwirtschaftliche Versuchsanstalt, Abt. Bienen
Liebefeld bei Bern (Zwitserland).

De naam van den afzender met de plaatsnaam en „Gewölle der grauen Fliegenschnäpper” behoort er bij vermeld te worden.

Het resultaat van het onderzoek zal ter bestemder tijd worden medegedeeld.

Wageningen, Mei 1923.

L. J. VAN RHIJN.

't Uitkomen van een bladwesp. — 'k Hoorde laatst op mijn kamer een zacht knerpen, dat me herinnerde aan een vroeger gehoord geluid, veroorzaakt door een houtworm, die bezig was haar gangen te graven in de raamkozijnen thuis. Ik ging op zoek en had al spoedig den dader opgespoord. Van een jongen uit mijn klas had ik een cocon gekregen, door hem aan een Meidoornstruik gevonden. D'r zat, volgens hem, een „rups” in. Die „rups” was een bladwesp, die 't in haar kerker te benauwd kreeg en nu trachtte uit te breken. Dat was voor mij een mooie gelegenheid, eens te zien, hoe die beestjes zoo mooi dat halfbolvormige kapje van hun cocon weten te verwijderen.

Scherpe werktuigen moesten de gevangene daarbij ten dienste staan, want de cocon was zeer stevig en hard. Mijn bladwesp was bezig, het kapje af te lichten. Een derde van de daartoe te maken doorsnede was reeds voltooid. Na een uur was ze met de rest klaar.

Bestond er geen kans, dat ze de doorsnede spiraalvormig maakte, dus niet op het punt van uitgang terugkwam? Een oogenblik week ze van haar horizontale richting af, daalde de doorsnee iets, maar vrij spoedig herstelde ze die fout en kwam weer op de oorspronkelijke hoogte terug.

Geregeld werkte ze door, af en toe even pauzeerend. Ze deed echter meer, dan alleen haar kaken als zaag gebruiken. Nog vóór de doorsnede half voltooid was, werd het af te lichten parapluutje op en neer, heen en weer bewogen. Waarmee deed ze dat? Waarom? Ik kon van den bewoner nog niets onderscheiden. Nu en dan zag ik slechts een zwart priempje door den wand naar buiten steken: een der beide kaken, die als zaag (of schaar) werkte. Langzamerhand kon echter het kapje hooger opgelicht worden.

Ha, dacht ik bij mezelf, die doet hetzelfde, wat ik ooit heb gedaan bij het doorzagen van een plank. Als ik dan een eindje gevorderd was, sloeg ik een stukje hout als een wig tusschen de beide einden — en het zagen ging veel gemakkelijker. Precies hetzelfde deed mijn timmerman daarbinnen. Aan den kant, tegenovergesteld aan dien, waar hij aan 't werken was, werd het kapje opgelicht; dat moest hem den arbeid lichter maken. 't Scheen me toe, dat de bladwesp soms met knagen ophiield, om alleen te wrikken. 'k Dacht aanvankelijk: ze wil probeeren, of ze er uit kan, doch later bleek, dat het daarom niet was. Want ze bleef doorwerken, ook toen de opening groot genoeg was, om haar uit te laten.

Toen het kapje zoover opgelicht werd, dat er een paar m.M. breede gleuf gevormd was, zag ik een zwart steeltje omhoog steken, precies tegen den binnenrand van de omhooggeduwde kap aan. Duidelijk kon ik waarnemen, dat daarmee het kapje telkens omhooggetild werd. Later bleek dit een der knodsvormige sprietten te zijn. Of ze met de andere ook heeft gewerkt, heb ik niet kunnen zien.

Eindelijk zat het kapje nog maar een paar m.M. vast, als met een scharniertje, en was het ongeveer loodrecht omhooggeduwd. Toen scheen ze de opening groot genoeg te vinden, en, terwijl ze met haar pooten het rechtopstaande dekseltje omhelsde, hief ze zich uit den